

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: **M.**, nar. X., štátny príslušník Bangladéhskej ľudovej republiky (ďalej len „Bangladéš“), naposledy v zahraničí bytom J., t.–č. D., H., zastúpený C. proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, so sídlom Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-311-20/PO-Ž-2010 zo dňa 06.09.2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Saz/61/2010-26 zo dňa 16. februára 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Saz/61/2010-26 zo dňa 16. februára 2011 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-311-20/PO-Ž-2010 zo dňa 06.09.2010, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Námietku nedostatočne a nepresne zisteného stavu veci krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Uviedol, že odporca vykonal s navrhovateľom vstupný pohovor, v ktorom sa zameril aj na podrobné opísanie a objasnenie dôvodov navrhovateľovej žiadosti o azyl. Ak odporca pri posúdení navrhovateľovej žiadosti o azyl vychádzal z opisu príbehu, predstretého navrhovateľom, podľa krajského súdu mu nie je možné takýto postup vyčítať. Odporca tiež vyhľadal a do spisu založil správy o Bangladéši z ktorých vyplýva napríklad aj to, že v posledných bangladéšskych parlamentných voľbách, konajúcich sa v decembri 2008, zvíťazila strana Awami League (ďalej len „AL“), že stav vlády v oblasti ľudských práv sa po parlamentných voľbách zlepšil, že došlo k zlepšeniu činnosti polície, že po parlamentných voľbách v roku 2008 došlo k zabitiu 62 ľudí a k zraneniu 4.000 ľudí počas násilných stretov medzi prívržencami rôznych politických strán, že sloboda pobytu a pohybu, cestovania do zahraničia, emigrácie a repatriácie je zaručená a vládou aj rešpektovaná. Zo správ nevyplývalo, že by sa bangladéšski repatrianti pri svojich návratoch stretávali so zlým zaobchádzaním. Tieto fakty vo svojom odôvodnení uviedol aj odporca. Podľa názoru krajského súdu takto zistený stav veci bol dostatočným k posúdeniu navrhovateľovej žiadosti o azyl, resp. k posúdeniu existencie bezpečnostných rizík prípadného návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

K námietke neudelenia azylu z humanitárnych dôvodov krajský súd uviedol, že neudelením azylu podľa § 9 zákona o azyle odporca neporušil žiadne ustanovenie zákona o azyle, ani inej právnej normy. Udelenie azylu z humanitárnych dôvodov podlieha výlučnej úvahe odporcu v prípade, ak žiadateľ o udelenie azylu podľa tohto zákonného ustanovenia nepožiadala. Pretože na udelenie azylu podľa § 9 zákona o azyle niet právneho nároku, odporca nie je povinný v odôvodnení svojich rozhodnutí uviesť, prečo humanitárny azyl neudelil. Iná situácia by nastala v prípade, ak by žiadateľ o azyl výslovne uviedol, že o azyl žiada z humanitárnych dôvodov. Iba v takomto prípade by mal odporca povinnosť uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia, prečo dôvod prezentovaný žiadateľom o azyl neuznal ako dôvod humanitárny. Navrhovateľ nežiadal o azyl zo žiadneho dôvodu, ktorý by bolo možné subsumovať pod dôvody humanitárne.

K námietkam, že odporca napadnutým rozhodnutím neaplikoval vo veci Dohovor o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“) a že odporca vec nesprávne posúdil po právnej stránke, krajský súd uviedol, že podľa jeho názoru odporca svojim rozhodnutím neporušil články Dohovoru. Odporca plne rešpektoval vek navrhovateľa a konanie uskutočnil za účasti súdom ustanoveného opatrovníka. Články 2 ods. 2, 3 ods. 1, 6 ods. 2 a 37 písm. a/ Dohovoru, ktoré citoval navrhovateľ v opravnom prostriedku zabezpečujú ochranu maloletých detí pred formami ich diskriminácie a trestov, založených na názoroch, presvedčení a činnosti ich rodičov, zabezpečujú život a rozvoj detí,

resp. ich chránia pred mučením, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním. Základom pre faktickú aplikáciu týchto ustanovení je preukázanie ohrozenia týchto Dohovorom zaručených práv. Podľa názoru krajského súdu poskytnutie medzinárodnej ochrany maloletej osobe nie je procesom automatickým. Pre udelenie azylu musia byť naplnené predpoklady, obsiahnuté v § 8 zákona o azyle. Navrhovateľ v konaní uviedol, že jeho otec a brat boli členmi strany Bangladesh National Party (ďalej len „BNP“), pričom v tejto strane nezastávali žiadne riadiace, či iné významné alebo miestne významné funkcie. V prípade potreby pomáhali iným ľuďom z ich dediny. Zo skutočností, že sa na navrhovateľovho otca a brata niekedy v mesiaci jún - júl 2009 pýtali neznámi muži, nie je podľa názoru krajského súdu možné automaticky vyvodiť, že dôvodom tohto záujmu bola politická príslušnosť navrhovateľovho otca a brata. Dôvod tejto návštevy neznámych mužov mohol byť akýkoľvek. Jeho otec sa iba domnieval, že išlo o ľudí zo strany AL. Navrhovateľ bol podľa vlastného vyjadrenia v tom čase doma s matkou, pričom ani len v náznakoch neuviedol, že by aj on, resp. jeho matka boli objektom záujmu týchto neznámych ľudí. Obdobne je tomu v prípade navrhovateľom uvádzaného zastrelenia jeho otca a brata, ku ktorému malo dôjsť v auguste až septembri 2009. Ani v prípade tejto udalosti nikto z okruhu navrhovateľovej rodiny, či známych neuviedol, že by dôvodom týchto vražd boli dôvody politické. Pokiaľ údajne susedia navrhovateľa uviedli, že sa domnievajú, že páchatelmi tohto útoku boli príslušníci strany AL, krajský súd poznamenal, že takáto ich domnienka nebola ničím podložená. Iba skutočnosť, že otec a brat navrhovateľa boli stúpenkami strany BNP nemôže byť faktorom určujúcim, že útočníci boli príslušníci akejkoľvek strany, a že dôvodom útoku boli politické dôvody. Podľa názoru súdu, rovnako ako domnienka, že dôvodom bol dôvod politický by obstála domnienka, že dôvodom boli osobné, či majetkové konflikty, resp. iné dôvody. Ak teda dva mesiace pred navrhovateľom udaným zabitím jeho otca a brata neznámymi osobami, iné osoby hľadali navrhovateľovho otca a brata, pričom navrhovateľ a ani jeho matka zjavne neboli objektom ich záujmu, z takéhoto opisu udalostí nie je dôvodný záver, že sa tak stalo z politických dôvodov, resp. že by navrhovateľovi niečo hrozilo, a to ani z dôvodu, ktorý má na mysli ust. článku 2 ods. 2 Dohovoru. Preto krajský súd považuje za správne právne vyhodnotenie odporcu, že nebola preukázaná opodstatnenosť jeho obavy z perzekúcie z dôvodu zastávania určitých politických názorov jeho otca, či brata. Preto odporca napadnutým rozhodnutím nemohol porušiť ani článok 2 ods. 2 Dohovoru. Z uvedeného tiež možno vyvodiť, že život navrhovateľa nebol a nie je ohrozený v zmysle článku 6 ods. 2 Dohovoru. S poukazom na uvedené, výrok o neudelení azylu navrhovateľa považoval krajský súd za správny, založený na dostatočnom zistení stavu veci, pričom týmto výrokom nedošlo k nedodržaniu citovaných ustanovení Dohovoru. Ďalej súd poukázal na to, že navrhovateľ výslovne uviedol, že nikdy nebol trestne stíhaný a že sa nestal objektom

neľudského, či ponižujúceho zaobchádzania a nebol ani objektom negatívneho záujmu kohokoľvek, a to ani z dôvodu zastávania určitých názorov, či postojov jeho otca. Ako to vyplýva zo správ o krajine pôvodu navrhovateľa, v tejto krajine niet medzinárodného, či vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu a bangladéšski repatrianti sa pri svojich návratoch nestretávajú so žiadnym zlým zaobchádzaním. Ak teda odporca navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu, jeho rozhodnutie považoval krajský súd aj v tejto časti za zákonné.

Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako správne a zákonné.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ OSP.

Navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že opísaný dej smrti jeho otca a brata podporuje aj správa predložená súdu v opravnom prostriedku, a preto nepovažuje rozsudok súdu za správny. Navrhovateľ má za to, že násilná smrť jeho otca a brata nebola bežným kriminálnym činom, tak ako to nesprávne právne posúdil odporca a potvrdil súd, ale že sa stali obeťami perzekúcie z politických dôvodov. A hoci navrhovateľ nebol členom BNP, mohli mu členstvo pripisovať. Navrhovateľ je toho názoru, že skupinku osôb, ktorá ich navštívila označil jeho otec rovnako ako susedia za príslušníkov strany AL. V krajine je stále napätá politická situácia, čo podľa navrhovateľa potvrdzujú aj priložené správy. Podľa jeho názoru mu mala byť podľa Dohovoru o právach dieťaťa poskytnutá ochrana štátu vo forme azylu z humanitných dôvodov. Navrhovateľ bol v čase podania žiadosti o udelenie azylu maloletým bez sprievodu a s jeho matkou v krajine pôvodu nie je v kontakte. V Bangladéši je veľmi nepriaznivá všeobecná situácia, čo potvrdzujú aj správy, ktoré navrhovateľ spolu s odvolaním predložil. V prípade jeho návratu by bola ohrozená jeho bezpečnosť, ale aj ďalší rozvoj.

Navrhovateľ nesúhlasí ani s neudelením doplnkovej ochrany a s aplikáciou Dohovoru o právach dieťaťa. Je presvedčený, že v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa a zákona o azyle mu mala byť udelená ochrana minimálne vo forme doplnkovej ochrany.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal navrhovateľ, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že nakoľko navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, a taktiež nepredložil žiadne

dôkazy, ktoré by mali mať vplyv na zrušenie napadnutého rozsudku, a tým aj rozhodnutie správneho orgánu, navrhuje rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 14. júna 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý:

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak:

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

(ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak:

- a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a/ do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov.

(ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (informácie Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce MV SR z 12.08.2010 a zo 06.02.2009, výsledky parlamentných volieb, Analýzy krajín pôvodu: Bangladéš, zo správy Zastupiteľského úradu ČR v Dillí z 01.04.2010 a z Microsoft Encarta 2006), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z dotazníka žiadateľa o udelenie azylu vyplýva, že z Bangladéša odišiel približne koncom septembra 2009. Do školy poňho prišiel bratranec a odviezol ho k nim domov, po dvoch dňoch ho vzal k jeho známemu, ktorý ho zobral do mesta Chittagong a odtiaľ išiel loďou asi do Poľska. Následne ho viezli autom, vysadili na neznámom mieste a dali mu lístok na vlak do Bratislavy, kde mal vystúpiť a požiadať políciu o pomoc. Asi po hodine cesty vlakom ho kontroloval policajti a keďže nemal žiadne doklady, zadržali ho.

Na otázku, aby uviedol všetky dôvody, pre ktoré sa rozhodol požiadať o udelenie azylu

alebo poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky uviedol, že o azyl žiada z dôvodu obavy o svoj život z politických dôvodov. Príslušníci politickej strany AL napadli jeho otca aj brata. Približne v auguste alebo septembri roku 2009 príslušníci AL prišli k nim domov, kde v tom čase boli jeho otec a brat. Mama bola v tom čase v obchode a navrhovateľ v škole. Neskôr prišli príslušníci AL k nim domov a otca s bratom zastrelili. Dozvedel sa o tom od bratranca, ktorý mu volal do školy, že otec a brat mali problémy a že má ostať v škole. Potom prišiel bratranec za ním do školy a vzal ho k sebe domov, kde mu povedal, že príslušníci AL zastrelili jeho otca a brata. O mame nevedel nič. To, že otec a brat boli zastrelení príslušníkmi AL sa domnievali susedia, ktorí videli nejakých ľudí prichádzať k ich domu. Navrhovateľ sa potom už domov nevrátil a zostal u bratranca až kým neopustil Bangladéš. Ďalej uviedol, že nevie o tom, že by túto udalosť prešetrila polícia. Takého problémy medzi prívržencami jednej a druhej politickej strany sú v Bangladéši bežné. Bratranec ho poslal z krajiny preč, aby prívrženci AL nezabili aj jeho, aby sa tak nemohol pomstiť za smrť svojich príbuzných.

Na otázku čo konkrétne sa stalo jemu a kedy odpovedal, že jemu konkrétne sa nič nestalo, ale asi pred 2 mesiacmi prišli k nim domov neznámi muži, doma bol len on a mama a pýtali sa kde je otec a brat. Mama sa zľakla a spolu s navrhovateľom ušli. Keď sa po pár hodinách vrátili domov, nikto tam už nebol. Otec sa domnieval, že to mohli byť príslušníci AL. Bratranec uvažoval aj o možnosti presťahovania v rámci Bangladéšu, ale obával sa, že by ho mohli príslušníci AL hocikde nájsť, a tak sa rozhodol krajinu opustiť. Políciu v tejto veci nekontaktoval, pretože by mu nepomohli a keby sa o tom dozvedeli príslušníci AL, tak by ich za to napadli. Najbližšiu možnú krajinu Indiu nepožiadal o pomoc, lebo jeho bratranec Indiu, tak ako Pakistan nepovažoval za bezpečné krajiny.

Navrhovateľ taktiež uviedol, že proti nemu nebolo nikdy vedené trestné konanie ani nikdy nemal žiadne problémy s políciou, resp. inými štátnymi orgánmi Bangladéša a nikdy nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia alebo organizácie.

Odporca vo svojom odôvodnení k neudeleniu azylu uviedol, že navrhovateľ v konaní neuviedol žiadne skutočnosti ani nepredložil žiadne dokumenty, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť jeho žiadosti. Podľa jeho vyjadrenia, nebolo voči nemu nikdy vedené trestné konanie, nikdy nebol zadržaný, väznený ani vypočúvaný. Neprišiel do styku s armádou, políciou, súdnictvom, ani inými štátnymi orgánmi. Nebol ani členom či sympatizantom žiadnej politickej strany, hnutia alebo organizácie. Vzhľadom na to, že z jeho výpovede je zrejmé, že voči nemu nebolo vyvíjané závažné alebo opakované konanie spôsobujúce ohrozenie života alebo slobody

alebo iné konanie spôsobujúce psychický nátlak, podporované alebo trpené štátnymi orgánmi v krajine jeho pôvodu, nesplnil zákonné podmienky pre udelenie azylu. K dôvodom, ktoré uviedol a pre ktoré opustil krajinu pôvodu odporca poznamenal, že Bangladéš je často charakterizovaný ako republika so systémom dvoch najsilnejších politických strán, a to BNP a AL, ktoré si po voľbách v krajine často menia svoje pozície z koalície na opozičnú a naopak. Súčasťou spoločenského života obyvateľov Bangladéša sú neustále potýčky radových členov a sympatizantov rôznych politických strán, ktoré však nemajú systematický charakter, nie sú vykonávané štátnymi orgánmi a ako také nepredstavujú dôvod na udelenie azylu. Členovia, resp. sympatizanti vládnucej strany sa často snažia vyhrážkami či fyzickými útokmi oslabiť vplyv ostatných opozičných strán. Tieto však nejavia žiadne známky perzekúcie, nakoľko nie sú namierené voči konkrétnym osobám, ale voči znepriateleným skupinám obyvateľstva v regióne, čo menovaný svojou výpoveďou potvrdil, keď uviedol, že v Bangladéši sú problémy o ktorých vypovedal bežné a stávajú sa aj iným občanom krajiny. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, v kontexte zákona o azyle nie je možné násilnú udalosť, ktorej obeťami sa stali jeho otec a brat subsumovať pod dôvody relevantné na udelenie azylu na území SR. Navrhovateľ uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by otec alebo brat mali nejakých osobných nepriateľov, a preto si myslí, ako si to mysleli susedia a jeho bratranec, že za ich násilnú smrť sú zodpovední prívrženci politickej strany AL. Na druhej strane odporca zdôraznil, že túto svoju domnienku ničím hodnoverným nepodložil. Preto ju odporca označil za spornú. Udalosť o ktorej navrhovateľ vypovedal, možno jednoznačne charakterizovať ako násilný kriminálny čin, ktorý bolo nutné riešiť prostredníctvom na to určených oficiálnych orgánov v Bangladéši. O tom, že by udalosť šetrila polícia navrhovateľ vedomosť nemá, ale myslí si, že by im aj tak nepomohla. Navrhovateľ, resp. jeho príbuzní, mali však podľa odporcu možnosť obrátiť sa aj na iné kompetentné štátne orgány a využiť tak všetky dostupné prostriedky na zabezpečenie svojej ochrany. Navrhovateľ podľa názoru odporcu dostatočne nevyužil ochranu svojho štátu.

Podľa odporcu osoba by mala ešte predtým ako opustí krajinu pôvodu so zámerom hľadať útočisko u štátnych orgánov iného štátu, využiť všetky dostupné prostriedky ochrany domovského štátu. Závažné, diskriminačné činy alebo ďalšie trestné činy páchané miestnym obyvateľstvom alebo jednotlivcami možno považovať za prenasledovanie v zmysle zákona o azyle, ak takéto činy sú vedome tolerované oficiálnymi štátnymi orgánmi v krajine alebo tieto orgány nie sú schopné poskytnúť svojmu občanovi účinnú ochranu. Nakoľko navrhovateľ, resp. jeho dospelí príbuzní príslušné štátne orgány o svojom probléme neinformovali, nemožno v jeho prípade hovoriť o neschopnosti, prípadne o neochote, zo strany oficiálnych štátnych orgánov, poskytnúť mu účinnú pomoc. Z dostupných zdrojov je pritom zrejmé, že bangladéšska polícia je celoštátne organizovaná

pod ministerstvom vnútra a jej úlohou je zabezpečiť vnútornú bezpečnosť a dodržiavanie všeobecného právneho poriadku. Hoci zákon umožňuje zatknutie bez zatykača, počet preventívnych a svojvoľných zadržaní sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím znížil. Zadržaní majú prístup k advokátovi, právo na odvolanie a v určitých prípadoch na prepustenie na kauciu. V krajine okrem polície pôsobia aj bangladéšske skupiny Ansar. Sú to dobrovoľné sily, pod spoločným vedením ministerstva vnútra a riaditeľstva obecnej ochrany. Tieto sily majú za úlohu zaistenie bezpečia a ochrany vidieku. Zákony v Bangladéši zakotvujú nezávislé súdnictvo a obžalovaným garantuje právo na právneho zástupcu, na nahliadnutie do spisového materiálu, prizývať a vypočúvať svedkov a odvolať sa voči rozhodnutiam a pre obžalovaných platí prezumpcia nevinoty. Okrem toho v krajine pôsobia širokospektrálne domáce a medzinárodné skupiny pre ľudské práva, ktoré vo všeobecnosti pracovali nezávisle bez vládnych obmedzení. Ďalšou možnosťou riešenia jeho problému bolo vnútorné presídlenie do takej časti Bangladéša, kde by sa mohol cítiť bezpečne, napr. u svojho bratranca v meste TangaiI. Uvedená možnosť je v súlade so zákonom, ktorý zakotvuje slobodu pohybu po krajine, cestovanie do zahraničia, emigráciu a repatriáciu a vláda tieto práva v zásade v praxi rešpektovala. Ako z uvedeného vyplýva, menovaný mal niekoľko možností riešenia svojho problému v rámci Bangaldéša, a teda nebol nútený krajinu pôvodu opustiť. Pretože v tomto smere nič nepodnikol, neprejavil dostatočný záujem o ochranu svojej osoby v krajine pôvodu. V prípade navrhovateľa nebolo preukázané, že bolo voči nemu vyvíjané závažné alebo opakované konanie spôsobujúce ohrozenie života alebo slobody, alebo iné konanie spôsobujúce psychický nátlak na jeho osobu, vykonávané, podporované alebo trpené štátnymi orgánmi Bangladéša, ani nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania v zmysle zákona o azyle, a preto nesplnil zákonné podmienky na udelenie azylu.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca skúmal, či navrhovateľ spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle.

K otázke poskytnutie doplnkovej ochrany odporca uviedol, že navrhovateľ v krajine pôvodu nevyvíjal žiadnu činnosť, pre ktorú by mu hrozila perzekúcia alebo v prípade návratu do krajiny pôvodu by bol vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Ako vyplýva z výpovede menovaného, nikdy nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý alebo zadržaný a nemal žiadne problémy s bangladéšskymi štátnymi orgánmi. Taktiež v Bangladéši neprebíha žiaden ozbrojený konflikt a bezpečnostná situácia je pokojná. Bangladéš je štát s politickým systémom parlamentnej demokracie, založenej na všeobecnom volebnom práve. 29.12.2008 prebehli v krajine všeobecné parlamentné voľby, v ktorých väčšinu získala politická strana AL. Voľby označili medzinárodní aj domáci pozorovatelia ako slobodné a spravodlivé. Následné pokojné odovzdanie

moci ukončilo dvojročné pôsobenie dočasnej vlády, podporovanej armádou. Bol zrušený výnimočný stav v krajine. Aj vďaka tomu sa stav v oblasti dodržiavania ľudských práv zlepšil. Pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti navrhovateľa nebolo ničím hodnoverným preukázané, že by bol v krajine pôvodu vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu, nie je teda dôvod domnievať sa, že v prípade jeho návratu do Bangladéša bude vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia tak, ako to vyplýva zo zákona o azyle. Preto mu nebola poskytnutá ani doplnková ochrana.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 až § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné považovať za správny záver správneho orgánu i krajského súdu, že u navrhovateľa neboli zistené dôvody pre udelenie azylu ani z ďalších relevantných dôvodov v zmysle zákona o azyle.

Rovnako za správny považoval odvolací súd záver odporcu, že neboli dané predpoklady pre udelenie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, lebo jeho dôvody odporca

nepovažoval za také, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Prvostupňový súd sa podľa názoru odvolacieho súdu vyjadril ku všetkým námietkam obsiahnutým v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, odvolací súd sa stotožňuje a súhlasí s odôvodnením obsiahnutom v rozsudku prvostupňového súdu a v podrobnostiach na neho odkazuje.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 14. júna 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková